

Politikere blæser på retsstatens principper

Vestergaard, Jørn

Published in:
Dagbladet Politiken

Publication date:
2019

Citation for published version (APA):
Vestergaard, J. (2019). Politikere blæser på retsstatens principper. *Dagbladet Politiken*.

Debat: SYRIENSKRIGER: Politikere blæser på retsstatens principper

19. november 2019, Politiken, Sektion 2 (Kultur), Side 7 (Debat), JØRN VESTERGAARD, PROFESSOR I STRAFFERET VED KØBENHAVNS UNIVERSITET..., 802 ord, Id: e771aa36

MODSTANDERE AF, at Danmark modtager de såkaldte fremmedkrigere til strafforfølgning, er villige til at forkaste retsstatens grundlæggende principper og afskrive sædvanlige normer for godt internationalt samarbejde.

I sagen om den danske statsborger, som tyrkiske myndigheder har hjemsendt, har flere politikere udtalt sig så kategorisk om skyldsspørgsmålet, at anklagerne rækker langt ud over, hvad manden overhovedet er sigtet for.

Den mest alvorlige sigtelse handler om trusler med forsæt om terror ved at have skudt til måls mod billeder af kendte danskere. Dette forhold har vakt berettiget afsky og uro; men om der ligefrem er tale om en overtrædelse af terrorparagraffen, henstår indtil videre i det uvisse.

Det har ikke forhindret flere politikere i at forhåndsdomme med krav om, at straffen bliver så streng som muligt. Venstres retsordfører og næstformand har ligefrem ytret ønske om, at den sigtede bliver spærret inde på livstid. Domsafsigelse er ellers en opgave, som normalt overlades til de almindelige domstole, ikke til en folkedomstol.

Men ikke nok med folketingspolitikeres utidige indblanding i domstolenes opgave med at bedømme beviserne og træffe afgørelse om straffen i konkrete sager. I adskillige udtalelser lægges det uden videre til grund, at den nu hjemkomne har gjort sig skyldig i alverdens grusomheder. Det er velkendt, at Islamisk Stat som terrororganisation er skyld i drab på civile, voldtægt og andre uhyrligheder. Men mig bekendt er der ikke noget grundlag for at påstå, at den varetægtsfængslede er direkte medskyldig i konkrete forbrydelser af den karakter. Lige så lidt er der belæg for generelle påstande om, at alle såkaldte fremmedkrigere over én kam kan betegnes som terrorister af værste skuffe.

Dumheder og lovovertrædelser har de ganske vist alle begået. Men i en retsstat er det et grundlæggende princip, at den enkelte kun er strafferetligt ansvarlig for sine egne handlinger og ikke kan dømmes for, hvad andre har gjort.

DET ER anklagemyndigheden, der har bevisbyrden i en straffesag, og berettiget tvivl skal komme anklagede til gode. Hvad er der blevet af sådanne principper i den aktuelle debat? Det er stærkt bekymrende, når den konservative retsordfører i flere medier har udtalt, at den anklagedes retssikkerhed ikke er så vigtig som andre danskeres sikkerhed.

Danske domstole har faktisk allerede afgjort en stribe sager mod frivilligt hjemvendte jihadister.

Dette har ikke givet anledning til det samme postyr som tilfældet Ahmed al-Haj. Blandt de udrejste er der efter alt foreliggende også individer, som efter et nærmere bekendtskab med hverdagen blandt militante jihadister er desillusionerede i forhold til hellig krig, og som helhjertet har fortrudt deres tåbeligheder.

En fremmedkriger er ikke bare en fremmedkriger.

Det danske retssystem har på udmærket vis været i stand til at klare de tidligere sager, så mon ikke også de retshåndhævende myndigheder kan håndtere lignende tilfælde uden indblanding fra folketingspolitikere! DE UDREJSTE påstår at have vendt Danmark og såkaldt danske værdier ryggen, og det kan der vel være noget om. Men det samme kan jo siges om danskere, som i udlandet har gjort sig skyldige i alvorlige narkotikaforbrydelser eller seksuelle overgreb mod mindreårige. Den slags lovovertrædere har hidtil kunnet regne med konsulær bistand og har fået lov til at komme hjem, uanset hvor afskyelige ugerninger de har gjort sig skyldig i. Og hvis de ikke er blevet draget til ansvar i udlandet, har det danske retsvæsen taget sig af det fornødne, bl. a. ved at begære dem udleveret til strafforfølgning. Hvorfor er det så lige, at den danske stat ikke skal tage ansvar for at gøre regnskabet op med såkaldte fremmedkrigere? Hvorfor skal ansvaret tørres af på lande, hvor de pågældende tilfældigvis er havnet? De danske udrejsende er nu engang opvokset og har udviklet deres ideologiske forestillinger her i landet.

Danmark skylder dem ingenting, siges det. Måske ikke, men derfor kan de stadig godt være Danmarks ansvar.

INTERNATIONALE retsprincipper indebærer, at den enkelte stat både på godt og ondt tager ansvar for egne statsborgere. Disse principper er beregnet på ikke blot at tilgodese det enkelte individ, men også det gode forhold mellem staterne. Man hjælper hinanden og skubber ikke bare ansvaret over på andre.

Den linje plejer Danmark at tilslutte sig helhjertet, når det drejer sig om at få udsendt uønskede udlændinge til deres respektive hjemlande. Statsministeren har i Folketinget bl. a. udtalt, at »det er helt forrykt, at vi overhovedet skal tage imod de her mennesker«. Det er foruroligende, at hun på den måde er villig til at vende det internationale samfund ryggen.

De, der i stort eller småt har tilsluttet sig Islamisk Stat, ønskes draget til ansvar ved en international straffedomstol. Det er rene luftkasteller! Skulle det alligevel lykkes at få en dansk statsborger dømt ved et tribunal, vil han eller hun fortsat have ret til indrejse og ophold i Danmark efter endt afsoning. Og udsigten til, at vedkommende efter et sådant forløb er afradikaliseret og parat til at genindtræde i det danske samfund, er næppe lovende.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet

Du må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med udgiverne, som har ophavsretten til materialet. Det er ikke tilladt lokalt at lagre materiale. Alt materiale skal tilgås via Infomedias systemer. En overtrædelse af nævnte er brud på ophavsretten og vil blive rapporteret til udgiverne, som har ophavsretten. Infomedia forbeholder sig ret til at kræve kompensation for misbrug, der strider mod jeres aftales bestemmelser eller gældende dansk lovgivning.

Videreformidling

Du må ikke foretage videreformidling, kopiering eller udskrivning af materialet. Al tilgang til materialet skal ske i Infomedias systemer. Du har som kunde mulighed for i begrænset omfang at videreformidle overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed, men ikke eksternt. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt direkte med udgiverne, som har ophavsretten til materialet.